Hjælp de rigtige patienter med rigtige ansøgninger – så de får det tilskud, de har ret til.

PTO KlinikDag 2026

Vingsted 2. oktober 2026

Helle B. Gerdes

Efter FV26

- Hvordan bliver den nære fremtid?
- Hvad sker der med førtidspensionisterne og enkeltydelse?
- Hvad sker der med §166?
- Hvad sker der i forhold til jeres frihed til at drive privat virksomhed?
- Hvordan kommer det til at gå på lidt længere sigt?
- Hvad sker der efter næste FV?
- Giver det overhovedet mening at stå her i dag?

Det tror jeg, fordi…….

- Tilskudsordningerne ikke ændres over natten
- Der stadig vil være behov for samarbejde og forståelse mellem myndigheder og privat praksis.
- De eksisterende lovforslag lægger ikke umiddelbart op til væsentlige ændring i vurderings- og bevillingspraksis.
- Så ”gratis” bliver måske ikke helt gratis?

Hvad tandlæger har i værktøjskassen

- Tandlægeuddannelse
- Erfaring
- Efteruddannelse
- Holdninger
- Tandlægefaglighed
- og meget mere.....

Sagsbehandlernes værktøj

- Uddannelse
- Love
- Vejledninger
- Principafgørelser
- Økonomiske beregninger

Og tandlægekonsulenterne

- Tandlægeuddannelse
- Erfaring
- Efteruddannelse
- Holdninger
- Tandlægefaglighed
- Love
- Vejledninger
- Principafgørelser
- Men IKKE de økonomiske beregninger

Ansøgninger

Kommunale:

- §§ 82a of 82 I LAS
- Helbredstillæg

Regionale:

- § 166 stk. 1 i Sundhedsloven

Når der søges er det vigtigt.....

- At du ved hvilken lov der er relevant for din patient
- At du har den rigtige dokumentation
- At du har en god og systematisk journal
- At du indsender det der er nødvendigt

Hvorfor er det vigtigt?

Fordi myndigheden der behandler sagen skal sikre at:

- ansøger er berettiget til tilskud
- den foreslåede behandling er tilskudsberettiget i forhold til
  - Behandlingsvalg
  - Behandlingsniveau
  - Evt. hvornår skaderne på tænderne er opstået
  - Langsigtet/kortsigtet behandling
  - Økonomi
  - Helbredsforhold

Fordi

- Pengene skal bruges på der er bestemt I lovene

De vigtigste love

- § 82a og 82 i Lov om Aktiv Socialpolitik
- § 14a stk. 1 og 4 og § 14,1 i Pensionsloven
- § 166 i Sundhedsloven

§82a i Lov om Aktiv Socialpolitik

- **§ 82 a.** Kommunen yder tilskud til betaling for tandpleje til
- 1) personer, der modtager kontanthjælp efter §§ 16-20,
- 2) personer, der modtager hjælp efter § 27 a, hvis hjælpen inklusive førtidspension, seniorpension eller tidlig pension efter lov om social pension svarer til kontanthjælpsniveau, og
- 3) personer, der modtager revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse, hvis de opfylder de økonomiske betingelser for at modtage kontanthjælp efter § 16 og modtager en ydelse på 16.382 kr. (2024-niveau) eller mindre for personer, der har forsørgelsespligt over for et barn, eller en ydelse på 12.326 kr. (2024-niveau) eller mindre for personer, der ikke har forsørgelsespligt over for et barn.
- *Stk. 2.* For personer, der er omfattet af stk. 1 og modtager en ydelse på mindre end 12.064 kr. (2024-niveau), yder kommunen tilskud efter stk. 1 til dækning af 100 pct. af modtagerens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling på 600 kr.
- *Stk. 3.* For personer, der er omfattet af stk. 1 og modtager en ydelse på mindst 12.064 kr. (2024-niveau), yder kommunen tilskud efter stk. 1 til dækning af 65 pct. af modtagerens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling på 600 kr.
- *Stk. 4.* Ydelsen i stk. 2 og 3 opgøres før eventuelle fradrag for indtægter og sanktioner.
- *Stk. 5.* Den årlige egenbetaling efter stk. 2 og 3 opgøres for det enkelte kalenderår på grundlag af dokumenterede afholdte udgifter til tandpleje, uanset om personen har tilhørt den berettigede personkreds hele året.
- *Stk. 6.* Kommunen skal forhåndsgodkende, at der ydes tilskud efter stk. 2 og 3, hvis udgiften til et samlet behandlingsforløb anslås at overstige 10.000 kr. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. Uanset om ansøgeren ikke længere er omfattet af persongruppen efter stk. 1, gælder kommunens forhåndsgodkendelse i 2 måneder fra kommunens afgørelse.
- *Stk. 7.* Har en person indhentet et prisoverslag for en tandbehandling, som maksimalt lyder på 10.000 kr., og overstiger udgiften i forbindelse med behandlingens udførelse 10.000 kr., yder kommunen tilskud til den del af den udførte tandbehandling, som fremgår af prisoverslaget fra tandlægen, selv om dette ikke er forhåndsgodkendt, jf. stk. 6. Derudover kan kommunen uanset den manglende forhåndsgodkendelse yde tilskud til en supplerende, ændret eller udskiftet behandlingsudgift, som ikke var en del af prisoverslaget, når kommunen vurderer, at
- 1) behandlingen har været tandlægefagligt nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet,
- 2) behandlingen ikke væsentligt afviger fra den oprindelige behandlingsplan og
- 3) personen ikke kunne have forudset den fordyrende behandling.
- *Stk. 8.* Modtagere af tilskud efter stk. 1-7 kan søge om hjælp til dækning af den resterende egenbetaling efter § 82. Ansøgning herom skal være indgivet, før behandlingen udføres.
- *Stk. 9.* Kommunen skal i forbindelse med opsøgende arbejde til socialt udsatte, herunder efter § 99 i lov om social service, særligt oplyse om muligheden for tilskud til betaling for tandpleje efter stk. 1-8.

§82 i Lov om Aktiv Socialpolitik

- **§ 82.** Kommunen kan yde hjælp til udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Der kan kun ydes hjælp, hvis behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. Der kan kun undtagelsesvis ydes hjælp til udgifter til behandling uden for det offentlige behandlingssystem. Dette forudsætter, at der ikke er behandlingsmuligheder inden for det offentlige behandlingssystem, og at behandlingen i hvert enkelt tilfælde er lægeligt velbegrundet.

Vigtige pointer

- Nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet
- Langsigtet eller kortsigtet/billigere
- Væsentlig fordyrende eller unødvendig
- Kosmetisk
- Kan behandlingen udsættes?
- Ikke mulighed for substitution
- Over eller under 10.000 kr. (§82a)
- Et eller flere forløb (§82a)
- Principafgørelserne 106-15 og 105-15
- https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2016/10309

Vær særligt opmærksom på stk 8 i 82a

- *Stk. 8.* Modtagere af tilskud efter stk. 1-7 kan søge om hjælp til dækning af den resterende egenbetaling efter § 82. Ansøgning herom skal være indgivet, før behandlingen udføres.

- Der er ingen undtagelser

- Men måske er dagene med § 82 snart forbi……

§ 14a stk. 1 og 4 og § 14,1 i Pensionsloven

- **§ 14 a.** Kommunalbestyrelsen yder helbredstillæg til betaling af pensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften
- *Stk. 4.* Der ydes desuden helbredstillæg til betaling af pensionistens egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig. Tillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften. Kommunen kan indgå prisaftaler med leverandører af tandproteser, briller og fodbehandling, og det er den aftalte pris, der lægges til grund for beregningen af helbredstillæg. Pensionisten kan frit vælge en anden leverandør end den eller de leverandører, kommunen har indgået prisaftale med. Har kommunen ikke indgået en prisaftale, beregnes helbredstillægget i forhold til den faktiske pris på den nødvendige udgift.

- **§ 14.** Personligt tillæg kan udbetales til folkepensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige. Kommunen træffer afgørelse herom efter en nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

Nøgleord

- Nødvendig behandling
- Ydelser med regionstilskud
- Billigst men tilstrækkelige aftagelige protese
- Unitor med mindre andet taler for acrylprotese
- Ikke tilskud til selvstændige faste proteser
- Substitution, svarende til den aftagelige protese der alternativt ville være nødvendig.
- https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2007/53#K15 kapitel 15

Lidt særligt om helbredstillæg og enkeltydelse

Fælles træk

- Enighed mellem tandlæge og tandlægekonsulent
- Brug af second opinion
- Partshøring (Forvaltningsloven)
- Ankestyrelsen behandler klagesager

Uddrag fra 106-15, second opinion

- Hvis ansøgers tandlæge og tandlægekonsulent er uenige om, hvilke behandling der er nødvendig og helbredsmæssig velbegrundet, kan kommunen også bede om en vurdering fra en anden tandlæge (second opinion).

- Hvis tandlægekonsulenten er enig med second opinion, laves afgørelse i overensstemmelse med denne vurdering.

Second opinion

- Det er kommunen der vælger second-opinion-tandlægen (principmeddelelse D-2-06 https://www.ast.dk/for-myndigheder/principmeddelelser/2002/c1294e55-6110-4e1a-a688-74074bf04e6b
- Tandlægen skal arbejde under autorisation.
- Tandlægen må ikke være ansat i/aflønnet af ansøgers bopælskommune.

Fra 106-15, enkeltydelse, (u)enighed

- Hvis ansøgers tandlæge fastholder det oprindelige behandlingsoverslag under henvisning til, at det er den mest langsigtede løsning, men ellers er enig i, at tandlægekonsulentens behandlingsforslag kan dække behovet mere kortsigtet, vil det efter en konkret vurdering kunne begrunde, at der alene ydes tilskud til den billigere og mere kortsigtede behandling.

Substitution, kun helbredstillæg

- https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2007/53#K15 kapitel 15 i afsnittet om tandproteser:

- *Til pensionister, som ønsker en fast protese, beregnes helbredstillægget i forhold til prisen på den type aftagelig protese, som alternativt ville være nødvendig.*

Sundhedsloven
§ 166

§ 166 i Sundhedsloven

- 1) Patienter, der på grund af kræft har fået strålebehandling i hoved- eller halsregionen.
- 2) Patienter, der på grund af blodkræft har modtaget helkropsbestråling forud for allogen knoglemarvstransplantation.
- 3) Patienter, der på grund af knoglemarvstransplantation har udviklet kronisk graft versus host-sygdom (GvHD).
- 4) Patienter, der er diagnosticeret med Sjögrens sygdom.
- 5) Patienter, der på grund af kræft har fået kemoterapi, immunterapi eller hormon- og antihormonbehandling.

§ 166 i Sundhedsloven

6) Patienter, der på grund af sygdom i skjoldbruskkirtlen har modtaget behandling med radioaktivt jod.

7) Patienter, der er i fast behandling med psykofarmaka af typen tricykliske antidepresiva, hvor behandlingen har varet i seks måneder eller mere.

8) Patienter med en svær psykisk lidelse, der er i fast behandling med psykofarmaka, hvor behandlingen har varet i seks måneder eller mere.

9) Patienter med refluks efter operation med hel eller delvis fjernelse af lukkemusklen mellem spiserør og mavesæk.

Vejledning

- https://www.sst.dk/media/gdmltt0r/vejledning-om-den-regionale-tandpleje.pdf

Opmærksomhedspunkter

Du har ifølge vejledningen en rolle i opsporingen af de tilskudsberettigede.

- Hyposalivation eller xerostomi
- Kræft, psykisk sygdom, tørre øjne, knoglemarvstransplanterede, refluks (kun mavemundsopererede), TCA,
- Pludselig stigning i cariesmængde
- Caries på atypiske steder
- Slid, benyt systematisk registrering

Ansøgning §166

- Ansøgningsskema findes på bopælsregionens hjemmeside
- Behandlingsoverslag
- Journal (gerne langt tilbage) med behandlingsplan
- Individuel forebyggelsesplan

- Sørg altid for grundige og overskuelige journaler, så slipper du for at lave ekstra udtalelser.

Vejledningen side 99

Nr.	Visitationskriterier				Varighed bevilling
		Spor 1 Almindelig forebyggende og behandlende tandpleje		Spor 2 Særligt kostbare behandlinger	
	Lægelig diagnose/behandling	Krav om påvist nedsat spytsekretion	Tandfagligt krav om betydelige tandproblemer	Tandfagligt krav om betydelig oral funktionsnedsættelse som følge af sygdom eller sygdomsbehandlingen	
		Se bilag 5	Se bilag 6	Se bilag 7	
1	Kræft/strålebehandling i hoved- og halsregion	Nej	Nej	Ja	Varig
2	Blodkræft/helkropsbestråling forud for allogen knoglemarvstransplantation	Ja	Nej	Ja	Varig
3	Kronisk GvHD efter knoglemarvstransplantation	Ja	Nej	Ja	Varig
4	Sjögrens syndrom	Ja	Ja	Ja	Varig
5	Kræft/kemoterapi, immunterapi, eller hormon- og antihormonbehandling	Ja	Ja	Ja	Ikke varig
6	Sygdom i skjoldbruskkirtel/radioaktivt jod	Ja	Ja	Ja	Ikke varig
7	Tricykliske antidepressiva	Ja	Ja	Ja	Ikke varig
8.	Svær psykisk lidelse/ psykofarmaka	Ja	Ja	Ja	Ikke varig
9.	Refluks/operation af lukkemusklen mellem spiserør og mavesæk	Nej	Ja	Ja	Varig

Visitation §166

- Opfylder patienten de grundlæggende kriterier?
- Betydelige tandproblemer
- Betydelig oral funktionsnedsættelse
- Årsagssammenhæng ved betydelig oral funktionsnedsættelse
- Hyposalivation
- Livsvarige tilskud
- Tidsbegrænsede tilskud

Regionen sørger for

- Sygehusoplysninger fra danske sygehuse
- Hvis behandling er foretaget i udlandet, skal ansøger dog selv skaffe og sørge for oversættelse.
- Sialometri hvis det er relevant

Behandlinger §166

Almindelig forebyggende og behandlende tandpleje

- Al behandling med regionstilskud, røntgen, lokalbedøvelse, desentisizer
- Behandling af moderat slid

Behandling af betydelig oral funktionsnedsættelse (med årsagssammenhæng):

- Kronebehandling pga. substanstab
- Bro, implantat, protese pga. tandtab (til og med M1)
- Behandling af alvorligt slid

Pointer vedrørende behandlinger §166

- Skal ikke være det billigste
- Mindst invasive løsninger
- Fast protetik frem for aftagelig protetik, hvis forholdene taler for det.
- Aftagelig protetik et godt alternativ
- Tanderstatning til og med første molar
- Ikke flexproteser som permanent løsning
- Alternative løsninger når andet ikke kan lade sig gøre

Lidt mere om §166

- En sundhedsmæssig problemstilling der giver adgang til tilskud, se skema om visitationskriterier

- Styrelsen for Patientklager behandler klager

- Substitution? https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/1444

Kapitel 8, Det bør dog ikke være nødvendigt, da der i høj grad gives tilskud til det optimale for ansøger.

Opsummering

- Sæt dig ind i relevant lovgivning
- Vær særligt opmærksom på de mundtørre, spørg patienten.
- Skriv gode journaler (fund, diagnoser, behandlingsplaner)
- Hjælp din patient med ansøgning
- Hold øje med post fra de relevante myndigheder (frister)
- Forventningsafstem med patienten

2027 og de næste fire år……

- Lovforslag om fjernelse af egenbetaling på enkeltydelse (1/1-27)
- Lovforslag om fjernelse af egenbetaling på omsorgs- og specialtandpleje samt på § 166 (1/1-27)
- § 166 hyposalivation? (1/1-27)
- Ingen udsigt til væsentlig ændring i bevillingspraksis i øvrigt.
- Sommer 2027, førtidspensionister???
- Vederlagsfri tandpleje til flere
- Ydelser og honorartabeller – maximumspriser?

Tak for opmærksomheden